



T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **29 Ocak 2026**

Sayı: **16574**

39588

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 26.01.2026

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Muğla ili Seydikemer ilçesi Karadere Mahallesi sınırları içerisinde, Hazine mülkiyetinde bulunan tarım arazileri üzerinde uzun yıllardır fiilen tarımsal üretim yapan çok sayıda çiftçi bulunmaktadır. Bu araziler üzerinde dönümlerce sera kurulmuş, üretim süreklilik kazanmış olmasına rağmen, aynı nitelikteki araziler ve üreticiler arasında idarece farklı uygulamalar tesis edildiği yönünde ciddi mağduriyet iddiaları tarafımıza iletilmiştir.

İddialara göre, bazı üreticilerle Hazine arazileri için kira sözleşmesi yapılırken, aynı koşullarda üretim yapan diğer üreticilerle hiçbir objektif ve şeffaf gerekçe ortaya konulmaksızın kira sözleşmesi yapılmamıştır. Kira sözleşmesi yapılmayan üreticiler bu nedenle Ziraat Odası'na kayıt yaptıramamakta, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne dâhil olamamakta, tarımsal desteklerden yararlanamamakta ve fiilen üretici olmalarına rağmen resmiyette çiftçi olarak kabul edilmemektedir. Bu durum, üreticileri fiilen kayıt dışılığa itmekte ve tarım politikalarının temel hedefleriyle açıkça çelişmektedir.

Anayasa'nın 44'üncü maddesi devlete toprağın verimli şekilde işletilmesini sağlama, 45'inci maddesi ise çiftçiyi koruma ve destekleme yükümlülüğü yüklemektedir. Buna karşın, fiilen üretim yapan çiftçilerin idari işlemler nedeniyle sistem dışına itilmesi, anayasal koruma yükümlülüğüyle bağdaşmamaktadır.

Öte yandan bölgede, geçmiş dönemlerde Hazine tarım arazilerinin satışına imkân tanıyan düzenlemeler kapsamında çok kısa süreli başvuru ve ödeme dönemleri tanındığı, bu süreçlerin yeterince duyurulmadığı, bu nedenle siyasi veya idari bağlantısı olan kişilerin tapu alabildiği, aynı koşullara sahip birçok üreticinin ise fiilen bu haktan yararlanamadığı iddia edilmektedir. Daha sonra vatandaşlara, deniz kıyı kenar çizgisinden beş kilometre mesafede bulunan arazilerin satılabileceği yönünde bildirimler yapılmış; Karadere Mahallesi'nin denize yaklaşık üç-dört kilometre mesafede olduğu gerekçesiyle başvurular reddedilmiştir. Ancak aynı mahallede, aynı mesafe bandında yer almasına rağmen bazı kişilere tapu verildiği yönündeki iddialar, eşitlik ilkesinin ihlal edildiği yönünde ciddi kuşkular doğurmaktadır.

Anayasa'nın 10'uncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesi, 35'inci maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkı ile hukuk devleti ve idarenin tarafsızlığı ilkeleri karşısında, benzer durumda olan kişiler arasında keyfi ve ayrımcı uygulamaların kabulü mümkün değildir. Yıllardır ecrimisil ve kira bedellerini düzenli ödemesine rağmen tapu alamayan üreticilerin varlığı da, idareye duyulan güveni sarsmakta ve mülkiyet sürecinin neden işletilmediği sorusunu gündeme getirmektedir.

Bu nedenle Karadere Mahallesi özelinde Hazine tarım arazilerine ilişkin kira, ecrimisil, tapu ve kayıt uygulamalarının tüm yönleriyle açıklığa kavuşturulması zorunluluk arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bu çerçevede, Muğla ili Seydikemer ilçesi Karadere Mahallesi'nde Hazine mülkiyetinde bulunmasına rağmen fiilen tarımsal üretim yapılan toplam parsel sayısının kaçtır ?, bu parseller üzerinde üretim yapan toplam üretici sayısının kaçtır?, bu üreticilerden kaçına kira sözleşmesi yapılmıştır? kira sözleşmesi yapılmamış üretici sayısı kaçtır?
2. Kira sözleşmesi yapılmayan üreticilere ilişkin ret gerekçeleri nelerdir, bu gerekçeler yazılı ve gerekçeli biçimde üreticilere bildirilmiş midir ve bu uygulamanın idari işlem güvenliği açısından nasıl izah edildiği Bakanlığınızca değerlendirilecek midir?
3. Kira sözleşmesi yapılmaması nedeniyle Ziraat Odası ve Çiftçi Kayıt Sistemi kaydı yaptıramayan üretici sayısı kaçtır ve bu durumun fiilen üretimi kayıt dışına ittiği Bakanlığınızca kabul edilmekte midir?
4. Karadere Mahallesi'nde bugüne kadar Hazine arazileri için tahsil edilen toplam ecrimisil ve kira bedeli ne kadardır, bu bedelleri ödeyen üretici sayısı kaçtır ve buna rağmen tapu alamayan üreticilerin tapu taleplerinin karşılanmamasının hukuki gerekçesi nedir?
5. Karadere Mahallesi'nde Hazine tarım arazilerinin satışı yoluyla tapu verilen parsel sayısı kaçtır, bu tapular hangi tarihlerde ve hangi mevzuat hükümlerine dayanılarak verilmiştir ve satış işlemlerinde deniz kıyı kenar çizgisinden beş kilometre mesafe kriteri uygulanmış mıdır?
6. Mesafe ölçümleri hangi teknik raporlar ve yöntemler esas alınarak yapılmıştır ve denize beş kilometreden daha yakın olmasına rağmen tapu verilen parseller bulunmakta mıdır; bulunmakta ise bu parsellerin istisnai biçimde tapu almasının hukuki dayanağı nedir?
7. Aynı mahallede, aynı nitelikte ve aynı mesafe bandında bulunan parseller arasında farklı uygulamalar tesis edilmesinin nedeni nedir ve bu farklılığın eşitlik ilkesine aykırılık oluşturup oluşturmadığı Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?
8. Tapu verilen kişiler ile tapu verilmeyen üreticiler arasında siyasi, idari veya başka türden bir bağlantı bulunduğu iddiaları hakkında bugüne kadar herhangi bir idari inceleme veya soruşturma yapılmış mıdır; yapılmamış ise gerekçesi nedir?
9. Karadere Mahallesi özelinde eşitlik ilkesine aykırı, keyfi ve ayrımcı uygulamalar bulunduğu yönündeki iddialar karşısında Bakanlığınızca idari ve hukuki bir denetim süreci başlatılması planlanmakta mıdır?
10. Fiilen üretim yapan ve yıllardır bu arazilerden geçimini sağlayan üreticilerin kira, tapu ve kayıt sorunlarının giderilmesi amacıyla Bakanlığınızın belirlediği somut bir takvim, eylem planı ve çözüm iradesi bulunmakta mıdır?